

Poštnina plačana v gotovini.

MLADOST.

LETNIK XIII.

6. ŠTEVILKA

»Mladost«, orlovsko glasilo, izhaja v začetku vsakega meseca v Ljubljani. — List izdaja konzorcij »Mladosti« v Ljubljani. — Upravništvo je v Ljubljani, Jugoslovanska tiskarna, pritličje. — Naročnina je za člane Orlovске zveze 20 K, za vse druge 25 K na leto. — Posamezna številka velja 3.— K. — Odgovorni urednik je Ludovik Tomažič. — Tiska Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.

Urejuje: **Jernej Hafner**, Ljubljana, župnišče pri Sv. Petru.

Orlovске potrebščine

ima v zalogi Gospodarski odsek Orlovске zveze v Ljubljani, Jugoslovanska tiskarna. Obračajte se edino nanj. Začasno priporoča in razpošilja:

Zlata knjiga slovenskih Orlov, nevezana K 8.—	Sprejemnica za člane (diplome) K 4.—
Vsak Orel jo mora docela poznati in se po njej ravnati.	Partiture za klavir orlovске him- ne, prostih vaj, vaditeljskih, za naraščaj itd. po K 5.— in . „ 10.—
Mladinske in telovadne igre . „ 8.—	Telovadni črevlji „ 60.—
Za slehernega načelnika ne- obhodno potreben učni pri- pomoček v telovadnici, zlasti še za one, ki vodijo naraščaj. Priporoča se tudi vsem šol- skim vodstvom.	(Pri naročilih navedite vedno številko velikosti noge.)
Mladeniška telovadna organiza- cija „ 1.—	Orlovska pesmarica „ 3.—
To je sicer star pravilnik Or- lovске zveze, a še vedno upo- raben, posebno za ustanavlja- nje novih odsekov.	(Pri naročilih nad 20 izvodov K 2'50 iztis.)
»Mladost«, letniki 1915 do 1918 (letnik 1919 nepopolen), vsak po „ 5.—	Trakovi z napisi za surke, vsak „ 3.—
	Tekmovalne vaje za Maribor . „ 12.—
	Vadnik „ 18.—
	Orlovski znaki „ 7.—
	Orlovске čepice (šte. 50—58) „ 65.—
	Majce „ 70.—
	Zavojnina in poštnina se zaračuna posebej.

Franjo Neubauer.

Ob sedemdesetletnici jugoslovanskemu vladiki dr. A. B. Jegliču.

Od solнца majskega razgret
blesti se v žarkih lepi svet.
In Tebi sije žar očesa
in v srcu plamen Ti je vnet
za narod Tvoj in za nebesa.
Pomladi sedemkrat deset
življenja Ti je odsijalo,
srcé pa vroče je ostalo.
Čez dol zelén, čez grič cvetoč,
iz hiš-palač, iz bornih koč
do sinjega nebá višave
Tvoj narod vriska Ti pozdrave.
Oblak težak je in teman
nad vsemi nami visel,
ni upala v prostósti dan
nobena naša misel.
Tedaj zaslišali smo klic:
„Naj tema vas ne stráši!
Hítite venkaj iz temnic,

prišli so dnevi naši!“
In vsi za Teboj
hiteli smo v boj
za pravdo, za dom, za svobódo,
za dan, ki je daleč od nas,
ki pozni prinese ga čas,
da vnuki ga vžívali bodo.
Še upi so nam goljufani,
še peče ogenj nas prevar,
a Tvoji vzdihí so vdani
in up je Tvoj: svetá Vladař.
In majniško izbral Kraljico
za naših si usod vodnico.
Potožil si ji vse gorjé,
izročil si ji vse srcé.
Kot majska sapica šepeče
oddaleč up nam hrepenéče,
da národu in Tebi kdaj
zasije čiste sreče maj!

Fantje, v Maribor!

ladi smo doživeli velik čas. Pred našimi strmečimi očmi je tehtala Previdnost božja moč, države, milijonske strašne armade, in jih zavrgla. Našo mladost, šibko orlovsko organizacijo pa je ista Previdnost božja, potem ko je pomirila smrtonosni vihar, poklicala k novemu življenju, višjemu poletu.

V prvih mesecih narodne svobode in mrzlično hitrega grajenja lastne države se je sestala peščica predvojnih delavcev in prijateljev orlovstva, da se posvetuje, kaj naj stori. Večina glasov je obsodila naše gibanje k hiranju in smrti. A pogum in dobra volja manjšine sta zmagala! Najboljši so padli v vojski, mnogo je ujetih, mnogo se jih je odtrgalo od naših načel — so poročali maloštevilni obnovljeni odseki.

Takrat se je pa razodela moč orlovskih načel in sila odločne volje. Maloštevilni odbor in vadiateljski zbor O. Z., oprta na redko posejane delavce na deželi, sta s pomočjo odsekov ljubljanskega okrožja v prvi polovici leta 1919 razvila tako obsežno in modro urejeno delo, da je bila škoda vojne dobe izvečine popravljena že v enem letu. Slovenski fant, ki se je do smrti izmučen vrnil iz vojske v očetovo hišo, na rodno polje, je stal izprva ob strani in opazoval. Proklet je bil avstrijsko uniformo, zasovražil telesno vežbanje, ki je bilo priprava na vojaško trpljenje in smrt. Ne krog, ne telovadba, ga ni mogla pritegniti nazaj v orlovsko vrsto. Pa se je vendar razgibal, stopil v vrsto napol odraslih otrok, neizkušenim na čelo — ljubezen in zvestoba do katoliškega načela, pravilno umevana, ali vsaj občutena potreba domovine ga je pritegnila. Bog je milostno pogledal na svoje ljudstvo, blagoslovil neznančno začetno delo, oživil mrtva srca.

Ko posije pomladi toplo solnce na vrtove, vzcveto trate in zapoje zelene veje, Tako je delo in zgled prvih delavcev vzbudil novo življenje po celi domovini v zamrlih odsekih. Koder ni šlo drugače, je O. Z. s pomočjo požrtvovalnih poživljenih odsekov podrli vse ovire. Kjer je volja, tam je pot; ovire časa in

nasprotnikov so vzbudile tudi prijateljev in pomočnikov. Organizatorično vzpostavljeno orlovstvo je začelo delati in napredovati tudi tehnično. »Mladost«, tečaji, javni nastopi, ustanavljanje naraščaja, Orliške Zveze, nov vadnik, nov poslovnik, 148 delavnih odsekov, nad 2000 telovadcev, občni zbori in revizije, pisarna O. Z., obsežne priprave za mariborski tabor — bratje, to je čudovit uspeh dela 16 mesecev! Bog je z velikim blagoslovom blagoslovil naše delo, Previdnost božja nam je naklonjena.

V Mariboru bomo videli, koliko je vredno to delo! Videli bomo uspehe naše organizacije, naših načel, naših tečajev in telovadnih ur, naše vzgoje. Videli bomo to pri zborovanju, na telovadišču, pa tudi na cesti, pri sv. maši, v nam odkazanih prenočiščih, ker orlovsko delo mora biti popolno in dosledno, obsegati mora celega človeka. Orlovska vzgoja ni dresura in trenaža za enourni javni nastop; vtisniti mora neizbrisni pečat duši, zrcali naj se v javnem in privatnem življenju Orla. Orel ne gleda samo na široka pleča in prožen korak, zahteva tudi treznost, dostojnost, viteško obnašanje povsod, ker je Bog, naš Gospod, povsod. Sami sebe bomo sodili, naše versko prepričanje in naša slovenska pamet bosta presojali naš nastop. Napnimo moči duha in telesa, da bomo mogli biti v srcu sami s seboj zadovoljni, na svoje delo in uspehe ponosni. Iz tega ponosa bomo mogli zajemati nov pogum, novo veselje za nadaljnje delo. Sodili nas bodo pa tudi naši nasprotniki. Obdali nas bodo z mrežo opazovalcev; ne le na Teznu, tudi v Mariboru, pri obeidu, v medsebojnem občevanju. Natančni, ostri sodniki bodo. Iskali bodo na nas madežev, napak, slabosti, med nami sporov, škandalov. Iz komarjev bodo narejali kamele in udarili po naši časti s kolom. »Taki so katoliški ljudje, taka je katoliška vzgoja,« bodo pisali leto in dan, če bodo našli črno piko na kom. Bratje, zavedajmo se naših čistih načel, držimo disciplino! Tekmujmo kot telovadci in kot dosledni katoliki, nele pri delu, tudi pri zabavi. Močni, gibčni, veseli in pošteni fantje povsod in vsak čas! Vadnik naj obvladuje naše ude, Zlata knjiga naše duše.

V Mariboru si moramo pridobiti srca naših gostov. Poleg Hrvatov in Srbov, Čehov in Poljakov, bo-

do tudi Francozi, Angleži, Belgijci in Amerikanci zrlji na nas. Malo ali nič ne vedo o nas Slovencih. Bog ve, če nas ne vzpo-rejajo z Albanci, gotovo pa nas podcenju-jejo. Tako maloštevilni smo, tako podre-jeni smo bili do včeraj drugim mogočnim narodom in toliko obrekovani, da ne more biti drugače. V Mariboru nas bodo gledali in sodili, prevzeti za nas neugodnih pred-sodkov. Bratje, prevažno nalogo nam na-laga naš narod, država in Cerkev z ozirom na mariborske goste: mi naj jim s svojim nastopom dokažemo, da smo kulturni narod, dobro organiziran, pošten, napre-den, vreden simpatij in pomo-či drugih narodov. V trudu in zno-ju, polnem radosti, domu gradimo slavo in čast! Naše katoliško načelo o pravič-nosti in ljubezni velja za vse narode, do-pušča in omogoča bratsko vzajemnost med vsemi narodi. Osebnosti, ki jim naj ustvari naše delo simpatično podlago, naj z vare nepretrgljivo idejno zvezo z vsemi katoliškimi narodi, predvsem naj poglobi bratstvo s sosednimi Hrvati. V Mariboru naj stopi kot enakovreden najmanjši brat naš narod v kolo kulturnih narodov, tam naj gosti spoznajo in priznajo njegova stremjenja, njegove napore naprej in na-vzgor. V znamenju križa naj se snujejo mednarodne vezi. Sokolstvo s svojim svo-bodomiselstvom ne more privabiti na vse-slovanski sokolski zlet v Prago ne Bolga-rov, ne Rusov, ne Poljakov; pač pa menda Italijane, zaradi katerih tudi Slovencev, Srbov in Hrvatov gotovo ne bo veliko vi-dela Praga. Orlovstvo pa bo s svojim ka-toliškim načelom v Mariboru zblizalo in združilo v delu za krščansko prosveto mladinske organizacije vseh drugih ka-toliških narodov. Ravno tega pa Slovenci potrebujemo, da nas bo svet spoznal in začel ugodneje presojati po naših prijate-ljih, ko smo že zadosti bili zasramovani po naših nasprotnikih.

V Mariboru moramo premi-sliti in sprejeti načrt in smer-nice dela za nadaljnji razvoj orlovstva. Zavedamo se, da tiči naša organizacija, tako tehnično, kakor orga-nizatorično, še v otroški dobi 13 let, od katerih moramo odšteti 5 vojnih let. Do-

sedanji razmah nam daje pogum, načela naša nam dajejo moč za nadaljnji polet. Od uspehov se ne bomo dali slepiti in omamiti. Ne nehajo, dokler ne bo imela vsaka župnija svojih Orlov, ki bodo živeli po načelih orlovstva in vneto delali za umsko, srčno in telesno povzdigo naroda. Uspešno delo mora imeti trdno podlago v modrem načrtu. Tak načrt nam bo dal mariborski tabor s sodelovanjem vseh. Tam bomo spoznali osebno naše tihe, po-žrtvovalne delavce, tam bomo poslušali njihovo živo besedo. Kakor iz studenca žive vode se bo iz njihovih vnetih src pretakal njihov ogenj v naša srca in zago-rela bodo v novi, delavni, požrtvovalni ljubezni do Boga in do naroda. Živa beseda in živi zgledi bodo dali našim vrstam in praporom novega poguma, navdušenja, nove ljubezni do orlovskega dela za naro-dov blagor.

Mariborski tabor nam mo-ra s sijajnim nastopom pridobi-ti novih prijateljev. Naš na-stop mora vzbuditi v srcih vseh gledalcev sklep: Orla hočemo vneto podpirati, ker s tem podpiramo vero in zemljo naših očetov na najboljši način! Tisoči sloven-skih Orlov bodo stopili v osebni stik z de-settisoči češkoslovaških Orlov in stotisoči francoskih katoliških telovadcev, s katoliškimi skauti iz Anglije, s katoliškim So-kolom iz Amerike, z vernim poljskim So-kolom, s hrvatsko katoliško Omladino, z vernim srbskim bratom. Misel, da se na-šega načela drže in zanj delajo tudi med drugimi narodi po celem svetu tisoči in stotisoči organiziranih fantov, nas bo ogre-la in dvignila. Pogled na mogočne naše pri-jatelje bo okrepil naše omahljivce, oplašil naše nasprotnike, pomnožil naše vrste.

Fantje, v Maribor!

Tam naj svet vidi, prepriča naj se pri-jatelj in neprijatelj, da nas je katoliško-narodnih Slovencev veliko, da smo trdno organizirani, da pridno delamo in se tudi česa naučimo. Napnimo vse sile v teh zad-njih tednih, ki nas še ločijo od velikega orlovskega tabora, da tam priborimo sebi, narodu in Cerkvi ugleda in prijateljev. Varčujmo, vadimo, agitirajmo, da bomo lahko mirno-ponosno korakali, ko pride naš veliki dan. Fantje, v Maribor!

Svobode oropanim.

Dr. Jos. Srebrnič.

do se ne spominja pretresljivih prizorov ob početku svetovne vojne? Čez noč je prišla mobilizacija, in ob postajah so se zbirali moški in ženske in otroci, cele družine. Vsi smo gledali; tu mora oče proč, tam brat, tam mož, tam sin. In prišel je vlak in odnesel očeta, brata, sina. In na postaji so ostajali v krčevitem joku otroci brez očeta, sestre brez brata, žena brez moža, matere brez sinov. Ena sama slika je stala pred nami vsi: razbita, raztrgana družina in bol in gorje v njej...

Družini podoben je vsak narod. Isti jezik se v njem govori; od roda do roda se je v njem isto življenje živelo, isto trpljenje okušalo in uživalo isto veselje. Če je kdo šel v tujino, na svoj narod je mislil najraje in komaj čakal trenutka, da se v njegovo sredo zopet povrne. Tu so si očete najrajši iskali svoje zakonske družice; tu so matere povsod v istem jeziku učile otroke prve besede in prve male molitve. V resnici, kakor družina je vsak narod!

K vsaki družini spada tudi zemlja domača. Kdo ne ljubi te zemlje? Oče jo ljubi; sto in stokrat jo je prehodil, predelal in pregledal! Koliko velikih upov, koliko upravičenega ponosa, koliko veselja je užival, ko je gledal nanjo, na njive, na gozde, na travnike! O kako nepopisno rad ima on svojo zemljo, ki jo je dobil od očeta in jo hoče zopet sinu pustiti! Tu na tej zemlji je svoboden; za ves svet bi je tujcu ne oddal; nikdar bi ne pustil, da bi se ta zemlja razdelila. In mati, kako jo tudi ona rada ima! Pač mnogo mnogo znoja ji je steklo raz čelo, ko je še kot otrok in potem kot dekle in kot zakonska žena delala po njivah ali pri hiši doma; tu si želi umreti in nikjer drugod.

Vsak narod ima svoj dom, svojo zemljo. Le židovsko ljudstvo nima več takega doma, a to radi tega, ker ga je radi njegove pregrehe Bog kaznoval. A drugače ima vsak narod svojo zemljo, svoj dom. Iz svoje zemlje si vsak narod išče zdravja in moči; le na njej se dviga v omiki in se ohranja v svobodi. Če njegovo zemljo tujec v roko dobi, je on sam v tujčevih rokah,

dela za njegove koristi in je njegov hlapec. Strašno! Zemljo, ki je tvoja, obdeluješ, od jutra do večera se mučiš na njej, pa ti ne smeš uživati njenih sadov kot gospodar! To je narod, ki mu je tujec zemljo ugrabil.

Tudi slovensko ljudstvo je velika družina. Isti jezik govoreč biva na svoji zemlji več kot tisočtristo let. Žal! Zgodaj že je prišla njegova zemlja v tujčevo oblast. Obdeloval je zemljo, a ni bil gospodar na njej. Toda zabil ni slovenski rod nikdar, da ta zemlja njemu tiče in da je od Boga on poklican kot gospodar na njej, ne pa tujec. Dvignil se je v prejšnjih stoletjih, grabil za orožje in hotel staro pravdo nazaj; nazaj vse pravice na zemlji, na kateri je bil v početku on gospodar!

Prišla je svetovna vojska. Ko je naš rod spoznal, kake pregrešne in zločinske namere imajo gospodarji — mažarske in nemške vlade v Avstriji in na Nemškem — z njim; ko je videl, da ga pošiljajo v fronto, v strelske järke, v smrt samo radi tega, da bi ga potem, ko bi zmagali, še bolj dušili in še bolj zaslužnili, tedaj je z glasom obupa zavpil: Nikdar! S klicem po svobodi je stopil proti tlačiteljem ter si ustvaril lepo, novo, neodvisno domovino Jugoslavijo.

V svobodni domovini smo.

A žal, ne vsi! Tisti, ki so najbolj zaslužili, ki so zanjo največ trpeli, ki so je bili najbolj vredni, tisti so bili krivično in kruto ločeni od nas; nov sovražnik je našo družino brezsrčno raztrgal in razbil, najlepše dele njene zemlje ugrabil in z njimi stotisoč in stotisoč njenih otrok...

V trenutku, ko smo bili najbolj srečni, ko smo mislili, da smo postali svobodni vsi, je planil na nas in odtrgal od nas brate in sestre... Prav kakor tedaj, ko je leta 1475 ob času najlepše brezskrbnosti Turčin planil na ljudstvo pri Muljavi ter tisoče mož in žen, deklet in fantov družinam uplenil.

Nikdar, ne en dan ne sme preiti, ne da bi se spominili gorja, ki ga je Lah nam vsem, a posebno našim odtrganim bratom in sestram povzročil! Le pomislimo, koliko so ravno oni za svobodo trpeli. Vojska — to vemo vsi — nam je svobodo prinesla. A prav vojska je razdejala ne Kranjske, ne Štajerske, ampak našo Goriško; in prav radi vojske so morali naši bratje in sestre iz Goriške tavati in umirati v

strašnem begunstvu po svetu. Trpbeje za vse druge so morali oni nositi. Ena misel jih je pri tem držala po koncu: Samo da Lah v Gorico ne pride! Toda vsi drugi so postali svobodni; le oni, ki so mesto drugih trpeli, je niso bili deležni. Lah je prišel in jim je svobodo strl. Lah je prišel in družino našega naroda razklal in zemljo, ki je naša, siloma sebi pridržal.

Nikjer po Slovenskem niso svobodni toliko potoj pripravljali, kakor se je to godilo po naših bratih in sestrah na Goriškem, v Trstu, Primorju sploh. Oni so prvi bili, ki so spoznali pomen šole; in dočim se dobé še sedaj po Kranjskem in Štajerskem ljudje, ki šolo mrzé in učiteljev ne marajo, so oni že pred dolгими leti prvi zbirali darove od hiše do hiše, da so si šole zidali, učitelje vzdrževali in si tako otroke ohranjali slovenske in narodne. Prvi so bili, ki so delali tako!

Prvi so bili, ki so svoj materni jezik hoteli imeti pri vseh uradih v rabi in veljavi. Drugod po Slovenskem je bilo do časa pred vojsko nemško pri vseh uradih, pri glavarstvih, pri šolskih svetih, pri finančnih uradih, pri davkarji itd. tam so pa dosegli, da se je slovensko uradovalo celo pri najvišjih uradih v Trstu!

Bili so prvi, ki so si od države izvojevali slovenske srednje šole, učiteljišče in gimnazijo v Gorici!

Bili so prvi, ki so začeli podpise in izjave nabirati za majniško deklaracijo pred tremi leti.

Povsod prvi pridelu za svobodo, nikjer drugod niso toliko po njej in po Jugoslaviji hrepeneli, kakor tam v Gorici in Trstu. Ko pa je svoboda prišla in z njo Jugoslavija, je prav oni niso dobili. Kdo more gor-

jé opisati in bol, ki je padla v njih srce...

Bili so ogoljufani. Vsak narod ima pravico, da odločuje, kje hoče biti in živeti, tako so zahtevali med vojsko Amerikanci, Angleži, Francozi in Lah, Samoodločba narodov so povsod kot sveto pravico vsakega naroda učili in razglašali. Pravičen nauk je to. Kakor ima vsak človek pravico, da sam odločuje, če se hoče poročiti ali ne, če se hoče izučiti za ta poklic ali za drugi; kakor ima vsak celo strašno pravico, da si izbira — nebesa ali pekel, prav tako ima vsak narod pravico, da sam odločuje o svoji usodi, tudi slovenski narod! In res, vesoljni slovenski narod je rekel, da hoče biti v Jugoslaviji. Bili so pa primorski Slovenci prvi, ki so to izrekli. A kaj se je zgodilo. V Parizu so pravice narodov sleptali; samoodločbe niso več hoteli poznati, tudi slovensko ljudstvo je postalo zanje kupčija. Z belo zastavo je prišel Lah v Pulj, v Trst, v Gorico, češ, ne bojte se me! A sebe je napravil za gospodarja, za hlapce in dekline pa naše brate in sestre...

Fantje! Morete li mirno spati, ko premljujete, kaj so oni tam trpeli, kaj so oni hrepeneli, kako so bili ogoljufani, ko gledate njih sedanje gorje? Njih gorje je naše gorje. Kaj bi napravili, če bi Turek zopet prišel in hotel paliti naše vasi, ropati naše hiše, ubijati družine? Res, vojske in krvi nočemo nikdar! Toda izjeme so povsod, tudi tukaj; meč proti sovražniku, ki ti krađe zemljo in trga družino! Kdor meča tu ne pozna, ni vreden svobode, ni vreden Jugoslavije!

Bratov in sester 700.000 nam hoče sovražnik vzeti, hoče naš rod, našo družino in našo zemljo raztrgati. To pomisli. Glas Tvojega srca in Tvoje volje pa bodi: Ne, ne bo!

Novi orlovski poslovnik.

dsek, ki ga je postavilo predsedstvo O. Z., da izdela nov poslovnik za orlovsko organizacijo, je dokončal svoje delo in izredni občni zbor O. Z., ki se je vršil 30. maja 1920, je odobril novi poslovnik.

S tem je napravila orlovska organizacija zopet lep korak naprej. Za vadnikom izide v par tednih novi poslovnik, ki natančno urejuje ustroj naše organizacije. Vadnik in poslovnik naj bosta naši temeljni knjigi poleg »Zlate knjige«. »Zlata knjiga« vsebuje načela, na katerih sloni naša organizacija, poslovnik in vadnik pa, kako naj se ta načela pri delu izvajajo.

Poslovnik smo že več let pogrešali v naših orlovskih odsekih. »Mladeniška telovadna organizacija«, ki je izšla pred deše-

timi leti je bila brez dvoma lepo delo, ki je zelo dobro služilo našim odsekom; vendar le toliko časa, dokler je bila naša organizacija majhna. Ko pa se je naša organizacija razvijala vedno bolj in bolj, se je kmalu začutila potreba, urediti ustroj odsekov podrobneje. Naši fantje, ki so delovali po odsekih, so kmalu začutili, da jim manjka natančnejših navodil, kako se vodi fantovska organizacija. Pa tudi predsedstvo O. Z. je to opazilo. Število odsekov je rastlo dan za dnem in predsedstvo O. Z. vsled tega ni moglo imeti dosti tesnih stikov s posameznimi odseki. Delo v predsedstvu se je kopičilo. Razdeliti ga je bilo treba med posamezne odbornike, ker celo predsedstvo ni moglo imeti pregleda čez celo organizacijo. Za to pa zopet ni bilo nikalnih navodil.

Okrožje je dobivalo vedno večji pomen. Z navdušenjem ustanovljeni odsek je izgubil svojo živahnost. Izobraževalno, pa tudi tehnično delo je pojenjevalo. Takim odsekom je bilo treba nuditi poguma in novih moči. Kako malo pa je bilo okrožij, ki so se v tem oziru zavedala svojih dolžnosti: pomagati odsekom, da krepko delujejo dalje v smislu orlovskih načel! Tudi okrožjem je manjkalo navodil, kako naj izvršujejo svojo nalogo.

Zato si je predsedstvo O. Z. takoj po prevratu postavilo nalogo izdelati nov poslovnik, ki naj izpopolni in popravi »Mladeniško telovadno organizacijo«. Prva številka »Mladosti« leta 1919 je že prinesla ogradje novega poslovnika za Orle. To ogradje »so samo temeljni kamni, iz katerih naj bo zgrajena nova stavba. Zato se sestavlja natančno navodilo, v katerem bo do podrobnosti pojasnjeno poslovanje odbornikov.« Tako govori prva številka »Mladosti« iz leta 1919.

Žalibog pa je ostalo pri tem ogradju do konca leta 1919! Ker je to ogradje v marsikateri točki izpremenilo »Mladeniško telovadno organizacijo«, naši Orli niso vedeli, ali naj se drže navodil »Mladeniške telovadne organizacije« ali pa navodil ogradjaja. Nekateri odseki so se držali tega, drugi drugega, trpela pa je enotnost orlovске organizacije.

Zato je naročil občni zbor O. Z. začetkom januarja 1920, da naj predsedstvo O. Z. izdela nov poslovnik, ki bo merodajen za naše odseke in ki bo nadomestil »Mladeniško telovadno organizacijo« ter ogradje poslovnika v »Mladosti« 1919. — 1. št.

Predsedstvo O. Z. je ugodilo temu, postavilo zato poseben odsek za poslovnik,

ki je izgotovil svoje delo in izredni občni zbor O. Z. je odobril ta poslovnik.

S tem je izgubila »Mladeniška telovadna organizacija«, kakor tudi ogródje v januarski številki »Mladosti« 1919 svojo veljavo in odslej so merodajna za naše odseke le določila novega poslovnika.

Kakor povedano bo novi poslovnik v par tednih dotiskan in razposlan odsekom. Naš namen pa je, že danes opozoriti vse brate na važnost novega poslovnika.

Kolikokrat so se različni voditelji naših kulturnih organizacij obračali na predsedstvo O. Z. s prošnjo, naj jim da navodila, kako se ustanovi orlovski odsek. Videl so lepe uspehe orlovskih odsekov drugod; kaj čuda da so hoteli ustanoviti tudi v svojem kraju »Orlu«. Vedeli pa niso, kako se to napravi. V novem poslovniku je natančno povedano, kako se ustanovi odsek.

Nadalje! Odsek je bil ustanovljen, prvotna navdušenost se je poglobila, predsedstvo O. Z. je obrnilo svojo pozornost v drugo okrožje. Odsek se je kmalu čutil za zapuščenega. Voditeljem je zmanjkalo snovi za fantovske večere, predsednik ni poznal svojih dolžnosti; ravnotako ne podpredsednik, tajnik, blagajnik, načelnik itd. Odseka se je polastila nekaka omotica; životaril je samo v zapisnikih O. Z.

Sedaj bo tudi temu pomagano. Novi poslovnik z veliko natančnostjo riše pravice in dolžnosti posameznih odbornikov. V njem je podrobno naštet, kaj mora delati v odseku podpredsednik, kaj tajnik, kaj njegov namestnik itd. Morebiti se bo komu zdelo, da določa poslovnik že preveč podrobno različne dolžnosti in pravice, a prepričan naj bo, da bodo kljub temu ta navodila marsikomu dobrodošla.

Dalje prinaša poslovnik natančna navodila o parlamentarnem razgovoru. Takih pravil je dosedaj sploh manjkalo slovenskim organizacijam. Kaj so stvarni, kaj oblikovni (formelni), kaj nujni predlogi, o tem je imel navadno vsak član svoje mnenje. Enotnosti nismo imeli nobene.

Smelo lahko trdimo, da bo dajal naš orlovski poslovnik v vseh teh stvareh smer za vse naše kulturne organizacije. In s tem vrši naša orlovska organizacija važno dolžnost: uvajati naše fante v redno društveno delovanje. Iz naših vrst bodo prišli fantje ki bodo vodili prej ali slej vse naše kulturne, gospodarske in politične organizacije. Orlovski odsek bodi šola za vsa ta mesta! V »Orlu« naj se navadijo naši člani, kakšne dolžnosti imajo kot člani do organizacije, v »Orlu« se bodo naučili naši fantje dolž-

nosti ki jih imajo odborniki drug do drugega in do skupnosti. Čim več bomo imeli takih članov, tem lažje in uspešnejše bo delo naših kulturnih organizacij.

Naša izobraževalna društva do sedaj še nimajo svojega poslovnika. Naravno je torej, da bo za vse Orle, ki so obenem tudi člani izobraževalnih društev, merodajen orlovski poslovnik. Vsa društvena zborovanja, vse seje se bodo vodile po določenih našega poslovnika.

Iz vsega tega pa izvira važna dolžnost za vsakega Orla, da se temeljito seznani z določili poslovnika. Poleg »Zlate knjige« naj bo poslovnik vedno predmet razgovorov na fantovskih večerih. Vsi člani naj gledajo, da se bo vršil vsak fantovski sestanek, vsak občni zbor, pa tudi vsaka seja odborova točno po poslovnikovih določilih. Zato naj se posebno prve čase spravlja vedno v razgovor poslovnika. Kasneje bo v vsakem odseku nekaj članov poznalo podrobneje poslovnika. Ti bodo potem vedno čuvali, da še vpoštevajo njegova do-

ločila, ob enem pa bodo tudi nadzorniki za vse odbornike, ki ga bodo pomanjkljivo poznali. Pregledniki kakor tudi odborniki ga bodo študirali pred občnim zborom, da bodo znali ceniti delo odbornikov.

Vsi Orli pa vedite, da je poslovnik sad dolgotrajnega in premišljenega dela. Kdor bo poslovnik samo prebral, ne bo imel ničesar od njega. Treba ga bo študirati, študirati točko za točko. Pri vsakem fantovskem večeru, pri vsakem občnem zboru, pri vsaki odborovi seji naj leži na mizi, da se ga lahko takoj pogleda. Le na ta način bo prišel v meso in kri naših fantov. Čim več se bodo člani sklicevali nanj v razgovoru, tem bolj ga bodo poznali; tembolj ga bodo poznali tudi drugi člani »Orla«. Vedno pa moramo tudi poudarjati, da poslovnik nima sam na sebi namena, temveč je le sredstvo, kako bi se bolje dosegal namen naše orlovske organizacije: slovensko mladino, ki krščansko misli, utrjevati in ogrevati za vzore krščanskega življenja in mišljenja.

Dr. Ogromni.

TELOVADBA IN SLICNO

Novi orlovski vadnik.

Kot 3. zvezek Orlovske knjižnice (tehnični del) je razposlala O. Z. odsekom orlovski »Vadnik, I. del«, ki vsebuje temeljne nauke o redovnih in prostih vajah ter dva dodatka, skupaj 104 strani v priročni osminski obliki. Ni ga treba priporočati in opisovati, kakor se to dela ob izdajanju novih knjig, da se jim utere pot do čitateljev. Mogočna orlovska organizacija čuti že 10 let potrebo po svojem vadniku in je O. Z. z njim le zadostila najnujnejši tehnični potrebi odsekov in vaditeljev. Vsak odsek ga bo imel v svoji knjižnici, vsak vaditelj v svojem žepu, vsak Orel si ga bo čimprej kupil in ga prebiral ter se učil iz njega. Jedrnato razlaga vadnik redovne vaje posameznega člana, vrste, čete in prapora; slike in skice olajšujejo umevanje. Točna je razlaga osnovnih gibov posameznih udov, iz katerih se sestavljajo proste vaje. Kakor ne zna gladko čitati, kdor se ni učil iz abecednika abc, tako ne bo dovršeno izvajal prostih vaj, kdor ne prouči dobro posameznih osnovnih gibov. Podlaga in izhodišče Orlom telovadcem bo vedno ostal ta vadnik, k težjim orodnim in prostim vajam bodo nastopili šele potem, ko bodo temeljito proučili vsebino vadnika.

Najzanimivejši je uvod: Povelja k redovnim vajam. Ž njimi je storila O. Z. dobro premišljen korak naprej, tako v jezikovnem in tehničnem, kakor tudi v organizatoričnem oziru. Iz naših povelj ne gleda več turnerstvo in sokolstvo, ampak Jugoslovanski Orel. Jezikovno so čista, domača, preprosta, zvočna in jedrnata ta povelja. Kar je bilo moč, se je pri njihovi sestavi vpošteval naš jugoslovanski vojaški jezik in zahteva po kratki, umljivi jedrnatosti. Posebna njihova dika pa je, da so pristna, izvirno orlovska. Skoro popolnoma so izginili iz njih manj rabljeni izrazi: smer, vprek, bok, obrat; dalje v slovenščini neprimerne oblike: stopoma, postati, zavoj; odpadel je okorni: zdaj, protihod, četverostop; namesto predelka se je privzel prapor. Pri poveljevanju se čuje zdaj veliko bolj domače in slovensko: desno, levo, kakor prejšnji: v bok in s čelom spred ali zad. Prejšnja dolgoveznost je odpadla, ne da bi umljivost pri tem trpela. Ta povelja, predstavljena v srbohrvaščino, so tako slično zvenela, da jih vsak Slovenec takoj ume. Orlom, ki bodo vojaki, bo vojaško poveljevanje domače brnelo. Res bo treba nekoliko truda, da se jim vaditelji privadijo, kar pa bo do Maribora prav lahko

šlo. Povelja so seveda obvezna za vse; nedopustno je, rabiti dalje stara. Dodatek k prostim vajam bo uvedel enotnost v nastope. Dodatek ob koncu Vadnika ima namen trajno klicati Orlom v spomin nekaj važnih dolžnosti glede kroja, skrbi za telesno in dušno snago, discipline, o telovadnici, javnih nastopih in orlovski knjižnici. Mesto povelja »k molitvi poklek« in »Od molitve zdaj« navaja točka 6.: Poklekni te« in »Vstani te«.

Vadnik znači za mlado orlovsko organizacijo krepak, ponosen zamah močnih peroti navzgor in naprej. Bratje, naš tehnični abecednik je, naučimo se ga dobro, uvođ vaditeljskega zbora nam bodi povečje. Hvaležni bodimo vsem, ki so nam ga sestavili, zlasti bratu Ivo Pircu, ki mu je položil temelj in žrtvoval obilo delavnih dni.

Krecman.

Trobentanje!

Še nekaj narodil bratom trobentačem.

1. Nastop!

Na povelje: Nastop! se uvrste vsi trobentači na skrajnem desnem krilu. Zvezni ali okrožni trobentač jih razdeli v zборе. (Sestavo glej »Mladost«, 1920, št. 2. in 3.) Najbolje tako, da so skupaj vsi trobentači, ki so skupaj vadili. Pri sestavi zborov, naj trob. načelnik v sporazumu z zbornikom, ki določi število praporov, vpošteva načelo da imej vsak prapor svoj trob. zbor. Kadar pred zborom igra godba tedaj prvemu praporu ni treba trob. zbora.

2. Na pohodu!

Na pohodu trobijo zbori vedno po vrsti. Ko odigra godba koračnico, zatrobi po kratkem presledku prvi trob. zbor; zopet po kratkem presledku drugi trob. zbor itd. Posebno naj pazijo trobentači na pravo hitrost koraka in da začno z izstopom prave noge.

3. Klici!

Klice trobi v vsakem slučaju samo eden in samo enkrat. (Kako naj jih trobi, glej »Mladost« 1920, šte. 2. in 3.) Ko člani zaslišijo kak klic, naj ga takoj vpoštevajo.

Med pohodom prideta v pošteb samo klica za pozor in odmor. Trobentač, ki mu načelnik ukaže zatrobiti pozor ali odmor, stopi iz vrste, se obrne proti četi ter hitro in razločno zatrobi klic. Nato zopet hitro stopi v vrsto.

4. Kako naj držimo rog?

Pozor! (Na mestu ali med pohodom): Rog držimo za ustnikovo cev na sredini,

tako da leži vodoravno. Zgornjo cev lahko naslonimo na zgornje zapestje.

Roka mora biti stegnjena.

Odmor! (Na mestu ali med pohodom): Rog obrnimo na roko tako, da je ustnik zgoraj. Ustnikova cev naj bo ob telesu.

5. Važne malenkosti.

Ustnik rabi le sam. Ne posodi ga drugemu. Lahko škoduje obema.

Vrvico naveži tako, da je dosti dolga, ko držiš rog v pozoru z stegnjeno roko. Oba čopa naj bodeta pri lijaku.

Pred in po vsaki trobentaški vaji rog s suho cunjó dobro obriši. Enako stori pred in po vsakem izletu.

Vpoštevaj, da se rog kaj rad zmlinči, zato ž njim primerno ravnaj. Predno rog odložiš, vrvico tesno ovij krog njega.

Bratje! Priznali boste: Ko bi vsi trobentači ravnali z rogovi tako, kot zgoraj omenjam, bi imela O. Z. dovolj dobrih rogov.

Poziv.

Odseki, ki imajo naprodaj še dobro ohranjene f rogove, naj to nemudoma sporoče O. Z. Navedejo naj tudi ceno.

Odsekom z naraščajem!

Nekateri odseki se zelo marljivo gibljejo in se res mnogo trudijo za naraščaj. Pa tudi naraščaj sam je v splošnem, kot že mladina, zelo delaven in hoče ob vsaki priliki pokazati, kaj da zna. Vem, da tudi stariši z veseljem in ponosom gledajo svojega — 1 m visokega sinka s 6 do 8 leti, da dela težke vaje, vaje, katerih niti mnogo članov — telovadcev ne zmore. Nikdo pa ne pomisli, je li to dobro za to mlado, nežno telo, ki se še ni pričelo niti razvijati. Zabranite to vsem do 15. leta! Ne dušite že v kalí normalnega razvoja mladih teles, ako hočete imeti zdrave in lepo zraščene mladeniče — dobre telovadce! Naraščaj do 15. leta naj dela samo najlažje vaje, čim manje na orodju, a tem več v prosti naravi. Naj mnogo hodi, skače, plava, naj se igra in poje! S tem se utrdi ter pridobi moči, gibčnosti in vztrajnosti za kasneje. Pazite, da se ne pregreje itd., ker odgovornost pade na vas — voditelje! Zdravih mladeničev in ne pajacev!

Koce.

Oddaljenim telovadcem.

Mnogokje na deželi so hiše na daleč raztresene in so nekateri fantje od telovadnice oddaljeni celo po 2 uri. Naši kmetški fantje ne delajo po 8 ur, ampak od

zore do mraka in jim je skoro nemogoče, da bi hodili med tednom k telovadnim vajam. Za telovadbo so v poletnem času sposobni edino le ob nedeljah in praznikih. In tudi tedaj večkrat kdo manjka. Pri tej telovadbi se kje zgodi, da hitro napravijo proste vaje, navadno prav površno — pa so prosti. Kako načelnik šteje, jim je tudi vse eno. Toda prišli bodo javni nastopi z godbo. Tam bodo fantje navezani sami nase in če ne bo znal vsak sam šteti, bo ali ostal zadaj ali pa bo hitel naprej. Zato si pomagajte s tem, da štejete pri vajah vsi glasno. Od počasnega časomerja polagoma prehajajte k hitrejšemu! To potem med tednom lahko vsak sam poskuša. Zato bo že dobil vsak nekaj časa, saj ga večkrat spodi dež s polja. Na ta način se bo vsakdo naučil šteti in gibe bo natančno izvrševal, ne pa samo približno. Saj bo glede gibov, o katerih ne ve ali so pravi ali ne, potem vprašal v nedeljo načelnika, ki bo vsakemu razložil, česar ni razumel. Okrožni nastop naj pa doseže enakomernost v vseh odsekih.

Bratom tekmovalcem!

Opaza se, da polagajo bratje, ki nameravajo tekmovati v Mariboru, pa tudi vsi ostali telovadci, veliko premalo pozornosti na eleganco in pravilno izvajanje vaj. Predvsem se tiče to krčenja rok ali nog, neenakomerne hitrosti v izvajanju ali celo prekinjenja vaje. Opozarja vas vadič. zbor, da bodo sodniki pri tekmah v tem pogledu posebno strogi. Ne računajte na možnost, da bi te pogreške ostale neopažene. Opaza se tudi pogosto neznanje ali slabo izvajanje osnovnih gibov ter upogibanje glave, posebnò na drogu in konju. Vadite vsi od kraja vsako vajo takoj v početku popolnoma pravilno, gib za gibom, ker sicer preide ono malomarno izvajanje tako v navado, da telovadec tega kasneje niti ne opazi. Mesto da bi se telovadec izpopolnjeval in vadił nove vaje, se mora dolgo mučiti s popravljanjem svojega greha, ker je bil malomaren. In še se zgodi v večini slučajev, da tega ne more nikdar popolnoma odpraviti. Le se štejte, koliko dobite, ako odbijete pri vsaki vaji, v kateri boste tekmovali, samo po eno točko za vašo malomarnost, t. j. za krčenje, upogibanje, prekinjenje itd. Poleg tega se nabere še drugih napak in uspeh je — blizu 0. V splošnem pa ne delajte pretežkih vaj. Lotite se raje lahkih in kratkih, a te izvajajte vzorno, ker le na ta način se boste povzpeli do dobrih telovadcev.

Koce.

Razni nastopi.

II.

Bolj kot sicer je izpostavljen nastop Orlov pod drobnogled, kadar se udeleži cerkvenih manifestacij. Svečano razpoloženje ljudi odseva s slehernega obraza. Tudi Orel mora ob taki priliki pokazati veliko prazničnost. Katere so te svečanosti, katerih se Orel udeležuje v svojem kroju? To so predvsem procesije sv. Rešnjega Telesa in Vstajenja. Povsod je že udomačeno, da pri teh procesijah ne sme manjkati Orlov. Kako tudi ne?! Vsako društvo in družba nastopi takrat pod svojo zastavo. Tako n. pr. gasilna, pevska, lovska, zidarska in tesarska, prosvetna društva, Marijine družbe itd. Tudi vojaštvo se udeležuje teh cerkvenih prireditev. Če pri teh procesijah vidimo tudi različne občinske, finančne, sodne, davčne in druge uradne zastope, ali se bomo čudili, če nastopi tudi Orel ob tej priliki? Nikakor ne! Nasprotno, čudno bi bilo, če bi se Orel, ki je po srcu in svojih načelih za Marijinimi družbami prvi in na bližji prijatelj vere, ne udeležil procesije.

Ker pa pride Orel ob tej priliki bolj v ospredje kot kedaj drugikrat, je neobhodno potrebno, da tudi zunanja oblika, nastop vzbudi zanimanje za to našo lepo organizacijo. Od tega nastopa je torej mnogo odvisno, kakšen vtis naredimo na ljudstvo. Ako je naš nastop točen in strumen, dobe ljudje o nas dobre vtise; nasprotno pa klavern nastop in smešne postave le ubijajo dobro ime Orlu. Vzoren nastop potegne nehote pozornost nase. Marsikdo, ki vidi tak nastop, pa četudi ni naš pristaš, mora pripoznati, če drugače ne, vsaj molče, in reči s kranjskim izrazom: »Fest fantje so!«

Če smo to dosegli, smemo biti zadovoljni. Da je pa tak nastop res lep in strumen, je potrebno, da smo po predpisu opravljeni v svoj kraj in da smo sigurni v redovnih vajah ter korakanju.

Glede praznika Presv. Rešnjega Telesa naj omenim, kako stališče je zavzel vadičeljski zbor O. Z. o tem nastopu.

Za procesijo Presv. Reš. Telesa naj koraka odsek vedno v četah, tako kakor predpisuje »Vadnik« o nastopu v četah. Pazi naj se na ravnanje dvoredov in na pravilno razdaljo med četo in četnikom. Želeti je, da korakajo Orli pred duhovščino in za belo oblečenimi deklicami. Vendar pa se naj odbor Orla o tem osebno dogovori s svojim župnikom preje, da ne bi bilo na dan procesije kakega nespora-

zumljenja. Med procesijo naj korakajo Orli odkriti (na povelje: Čepice dol! Gor!), čepice naj drže v desni roki ob boku. Ko dosepejo do oltarja, kjer se vrši blagoslov, naj se vedno postavijo nasproti njemu. To izvedejo na ta način, da se čete obrnejo na desno (ali levo) ter v dvostopu korakajo nasproti oltarju. To se zgodi na povelje: V dvored na desno! (levo!) in pa: Četa stoji! Pred blagoslovom Orli pokleknejo na povelje: K molitvi — poklekните! Kleči se na desnem kolenu. Vstane se pa na povelje: Vstanite! Po blagoslovu naj se spreved zopet uredi v čete. Isto se zgodi pri vsakem blagoslovu.

Pri tej priliki moramo omeniti tudi častno stražo pri baldahinu. Za to stražo se naj odbere 6 ali 8 postavnih Orlov. Na vsako stran baldahina 3 ali 4. Ti korakajo v primerni razdalji ob baldahinu. Izmed sebe si izvolijo vodnika, ki od slučaja do slučaja načeljuje tem stražarjem. Sicer naj se pa stražarji ravna po povelju načelnika, ki vodi procesijo. Kadar četa poklekne, naj isto store stražarji itd.

Pred procesijo in po procesiji naj se odsek prilagodi krajevnim razmeram, kakor je pač v dotičnem kraju navada. Na ta način upamo doseči sporazum med Cerkvijo in organizacijo.¹

Pavle Kržan.

»Lepa naša domovina.« Pri manifestacijah, taborih in pri prireditvah v zaprtih prostorih se navadno zaigra tudi naša slovenska narodna himna: »Lepa naša domovina.« — Kakor se splošno opaza, ne vedo bratje, kaj ima o takrat storiti. Da se tudi v tem oziru doseže enotnost, je vadiški zbor O. Z. sklenil: ako si v kroju, pokrit ali odkrit in zaslisiš da se je zaigrala himna, stopi takoj, brez vsakega povelja, v pozor in ostani v pozoru toliko časa, da se neha himna igrati. (Opusti naj se salutiranje, Op. ur.) — Bratje, pokazite svoj narodni čut tudi v takih slučajih. — Predsedniki in načelniki, opozorite brate na to!

Orli pevci! — V Maribor bomo šli kazati sadce dela naše organizacije. Gostje iz celega sveta nas bodo opazovali. Mnogim je znano, da Slovenec poje in ima lepe pesmi. Ali skrbimo, da bomo sposobni tudi kot pevci uspešno nastopiti? Ali naj naše čete molče korakajo, kakor premagena, utrjena armada? Ne! Naš veseli, ognjevit korak mora spremljati zanosna pesem, ki bo podžigala pogum v nas in v gledalcih. Nihče naj se ne zanaša, da bodo peli drugi. Kdor ima posluh, vsak mora peti. Da bo pa tudi znal peti, naj se uči in vadi, vsaj enoglasne koračnice.

Bratom telovadcem ki nastopi o v Mariboru.

(Pa. Krž.)

1. Priprave za pot in prigrasitev. O. Z. bo izkušala doseči kar na nižje cene za telovadce. Vendar bodo še stroški v času draginje veliki. Zato: varčujte, zbirajte v »Čebelico«. Odborniki skrbite, da bo vsak član pridno vadil vse vaje in

zbiral za potne i. dr. stroške. Kdor je službeno odvisen, naj pravočasno prosi za dopust, najbolje takoj zdaj. Takoj si zagotovite ali nabavite telov. obleko oziroma kroj, sicer vas bo čas prehitel. Vsak telovadec mora biti priglasičen O. Z., da dobi izkaznico (z imenom telovadca, odseka, številkami: barake, sobe, stola ali omare za garderobo), ki bo podlaga reda na telovadišču. Kdor bo pri zadnji reviziji prijavljen kot sposoben za nastop, ga mora odsek nemudoma javiti O. Z. za izkaznico. Glede čredne telovadbe bo že doma vsak telovadec dobil obvestilo, na katerem orodju bo nastopil. Dotlej naj na vseh orodjih pridno vadi predpisane vaje. Br. predsedniki in načelniki, dajte odsekom ognja, da bodo delali neumorno in dosegli čast pri tekmih!

2. Potovanje. Telovadci zložijo telovadno obleko, vsak svojo dobro zavito, povezano in zaznamovano z imenom, v vrečo odseka, ki naj ima prišit naslov (odsek in okrožje). Dva člana skrbita, da pride vreča do Maribora, tam pa na pravi voz, ki jo odpelje na Tezen v garderobo. Vozove preskrbi mariborski odbor. Ne jemljite seboj nepotrebnega lišpa in alkoholnih pič, pač pa zadostno primerne hrane. Pazite na žepne tatove, ki se radi priklati o na večje shode. Bodite dostojni a veseli, pojte lepe pesmi, bratski si pomagajte med seboj.

3. Prihod v Maribor. Na postaji se vsi uvrste v čete in prapore ter oddajo vreče z obleko in orodje. Po spremu odhod na Tezen, kjer si ogledamo prostor in odločene garderobe. Potem se razdelimo v skupine za prenočišča in prehrano. To se mora izvršiti v redu, brez hrupa, zabavljanja. Vsak se mora ukloniti odločbam rediteljev brez vsiljivega izpraševanja ali žaljivih odgovorov, da se ohrani red in dostojanstvo tabora. Vladati mora telovadska disciplina. Vsak se mora zadovoljiti tiho s tem, kar mu bo mogoče nuditi, da bo tabor napravil dober vtis dela in ne zabave; požrtvovalnosti, ne veseljačenja. Orel bo rastel in se krepil le z delom in žrtvami. Po dobro izpadlem nastopu bo čas za veselje nad uspehom.

4. V oblačilnici in spalnici. Tabor bo težak manever. Prenoišča bodo skupna v šolah. Vsaka soba si izvoli takoj svojega gospodarja, ki mora odločno in modro skrbeti za snago, red in mir, zabraniti kajenje in razgrajanje. Kdor ne uboga, ga naznani na častni sod. Bratje, dobro izrabite kratki čas spanja hranite moči. Na znamenje z rogom se vstane, umi se in obleče nemudoma in odkoraka na telovadišče. Vsak Orel naj ima seboj obrisalo, žlico, vilice in nož. Vsak odsek pa za skupno uporabo: kos mila, glavnik, ogledalo, krtače, mazilo, sukanec, igle, gumbe, bučike, papir, par kozarcev.

5. Slavnostni sprevod. Spreved bo brojil na tisoče, zastopani bodo mnogi narodi in organizacije v raznih nošah. Pisan bo. Orli bomo že ob 6. uri zi. zbrani na Teznu; vsako okrožje zase pri svojih tabli, urejeni v dvored. Nato nas načelniki uredi v čete po 10 članov in v prapore. Četniki bodo načelniki in vaditelji. Na čelu prapora koraka predsedstvo okrožja, nato trobentaški zbor, za njim zastave okrožja, potem čete. Glej Vadnik stran 66. Poveljuje okrožni načelnik, odsekovi načelniki skrbijo za točno izvršitev povelj. Godbe se zbira o pri svojih odsekih in bodo po previdnosti razdeljene med spreved. Orli s popolnim krojem stoje skupaj, poleg na levi skupaj oni z nepopolnim krojem, nato skupaj Orli v civilni obleki z znaki.

Telovadni nastop ljublj. orl. okrožja na Selu 6. jun. t. l. je pokazal lep uspeh dela poldrugega leta. Odkril je pa tudi nekaj hrib, ki se opazajo

¹ Glej Vadnik, Dodatek št. 1 in 6.

skoro pri vseh nastopih. Naš veliki tabor se bliža, treba neumorno izboljševati pomanjkljivosti. Pazi naj se, da godbe in rogovci ne bodo motili službe božje v cerkvah, mimo katerih korakajo čete. Pred, med in po telovadnem nastopu naj se vsi člani, članice in naraščaj drže svojih čet; brez posebnega dovoljenja načelnika naj nihče ne stoji in bega semintja, zlasti na telovadišču. Čete morajo imeti vsak čas neko obliko. Izpod čepice se ne smejo kazati čopi las. Načelniki naj bodo odločni, poveljuje o v pozoru, glasno, po novih poveljih. Pazi, naj na vse telovadce, tudi na zadnje vrste. Zahtevajo naj prožen, čil, odločen korak. Ne dopuste naj na orodju težih vaj, kakor jih telovadci morejo elegantno in z lahkoto izvajati. Ne puste naj delati po štiri in več veletočev po vrsti nikomur, onim, ki se s skrcenimi rokami ali nogami vrste, pa sploh ne. Ako se nastopa na orodju, naj se tudi skače, suva krogljo in — če je na razpolago — nastopi tudi še z drugim orodjem. Telovadci naj pazijo na dohod in odhod, naj ne stresajo z glavo in se ne smejejo v zadregi. Pri nastopih naj ne izostaja o skupine celotnega zbora (člani, članice in naraščaj). Orli v kroju naj ne postaja o malomarno krog telovadišča, ampak naj kot reditelji v odmerjeni razdalji obkrožajo prostor ali vrše druge pomožne službe. Naraščaj ostani vsak čas v vrsti

pod vodstvom. Pri korakanju v istem izprevodu z naraščajem naj člani korakajo z manjšim korakom, da more slediti naraščaj. Pri prostih vajah naj se ravna o zadnji po sprednjih, ki jih vidijo, da bodo vsakokratni gibi (zlasti odročenja vseh vrst) enako izmerjeni. Posamezni člani naj se potrudijo, da telovadijo po taktu godbe, je ne prehitevajo in ne zastajajo z gibi. Po nastopu naj se ne razprše takoj v kaos, naj ne brže k zabavi, ampak naj se zberu nemudoma k nagovoru vnaprej določenega sodnika (kritika). Pazno naj slede sodbi, si zapomni o opomine. Pri zabavi naj bodo zmerni v pitju in občejanju, ker neprimerno govorjenje in razbrzdano obnašanje organizaciji škodi. Tudi pri zabavi se držimo naših načel, pošteno veseli. Spoštujemo kraj, medsebojno se prijateljski opozarjamo, hvaležno opomine vzprejemajmo. Bratje, pilimo naše vrste za nastop v Mariboru. Čas neusmiljeno hiti!

Nova povelja. Vaditeljski zbor O. Z. je založil nova povelja. Razposlali smo jih na vse odseke. Če kateri odsek ni prejel ali ni dobil v zadostnem številu, se obrnite na pisarno O. Z., da vam jih naknadno pošlje. Nova povelja se morajo takoj uporabljati! Naj se jih navadi sleherni član orlovske organizacije!

ORLOVSKI POROČEVALEC

Nova telovadna organizacija na Slovenskem. Do zdaj poznamo dve: Orlo, ki združuje in vzgaja mladino na podlagi naukov katoliške Cerkve ter Sokola, ki to dela na podlagi brezverskega svobodomiselstva. V Orlu se zbirajo fantje iz vseh stanov, družijo jih versko, narodno in demokratično načelo in delo; največ pa je Orlov kmečkega in delavskega stanu. V Sokolu se zbira ponajveč mladina v mestih in večjih krajih; vleče jih želja po svobodi v verskem in moralnem oziru, podpirajo jih vsi liberalni veljaki (gostilničarji, veleposelniki, trgovci, uradniki) in svobodomiselniki, ki žele narod ločiti od Cerkve in spraviti na plesišče ter v gostilno, da bi tako prišel zopet pod njihov gospodarski jarem, izpod katerega je ljudi s tridesetletnim trudom in bojem rešil dr. Krek s svojimi kaplani. Umevno je, da tisti delavci, ki so zdaj socialisti, zdaj komunisti, kakor kaže, ne morejo biti niti Orli niti Sokoli. Od Orla jih odbija krščansko načelo in zvestoba do Kristusove Cerkve, od Sokola pa buržoazijski duh in vodstvo. Dosihod so kot svobodomiselniki vztrajali pod sokolsko streho v bratskem objemu z meščani. Odkar pa socialistični delavci čuti, da ga pod sokolskim praporom vodijo v boj za liberalni — kapitalizem (oči so mu odprli zlasti njegovi ministri v liberalno-socialistični vladi), bi se rad tudi na telovadskem polju osvobodil buržoazijskega vodstva. Dolgo je trajalo, da se spoznal svojo sramotno odvisnost! V oklicu: Naši delavski mladini! kjer pozivlja svoje pristaje z meglenimi frazami o enakosti, svobodi in bratstvu, o bodočnosti rdečega prapora, o vzgoji čnega za deset itd., pravi: »Ravno tebi, delavska mladina, mora biti dano vse, kar potrebuješ za povzdigo svojih duševnih in telesnih sil. Vzgojiti hočemo iz tebe proste, svobodne in dobre bojevnike socializma. Delavski telovadni odsek »Svoboda« stopa sedaj v življenje. Vabimo Vas, da pristopite k nji kot član. Nabirajte člane po delavnicah, tovarnah in orga-

nizacijah. V telovadni odsek »Svoboda« zahajajte vsi mladeniči in mladenke, da bo to naše gibanje rodilo tiste uspehe, za katerimi hrepenimo. Apeliramo tudi na vse starejše sodruge in sodruge... Brez podpisa. — Mi ljubimo jasnost, doslednost. Zato smatramo ustanovitev »Svobode« in ločitev duhov v sokolskih vrstah za zdrav napredek v razvoju slovenskih telovadnih organizacij. Katoliško načelo zahteva pravičnost, lubezen, bratstvo; zato je za vernega delavca in kmeta enako kakor za vernega izobraženca ali meščana mesto v Orlu. Svobodomiselstvo pušča popolno svobodo poedincu; zato je mesto onim svobodomiselnikom, ki se čuti o vzvišene nad kmetom in delavcem, v Sokolu, drugim pa v Svobodi. Orli-delavci! Z vzornim delom in življenjem po orlovskih načelih pokazimo socialistom, da nam ni treba šele Svobodine šole, ampak nam Orlo nudi lepšo priliko, da se izurimo za delo in boj za delavske pravice, v sporazumu z drugimi stanovi, na podlagi Kristusovega nauka, ne pa komunističnega nasilja.

Prazniki telovadskih organizacij. Orlovska Zveza je dozdaj praznovala praznike: Brezmadežno Spočetje prebl. Device Marije, sv. Jožefa in sodelovala pri svečanih procesijah o Veliki noči in sv. Reš. Telesu. V novem poslovniku so predpisani štiri katoliški prazniki kot prazniki Orlov. — Starešinstvo Sokolskega Saveza Srbov, Hrvatov in Slovencev pa je 1. aprila 1920 izdalo »vsem bratskim društvom« odredbo, da morajo vsi jugoslovanski Sokoli vsako leto proslaviti »probujenje prirodnih sil, ki so slika in prilika našega vstajenja k novemu življenju« in narodu »pokazati svoje delo v luči resnice, lepote in plemenite sile!« Vekomaj snujoča in trajno mlada sokolska ideja zove Sokole »v naš skupni dom — v veličastvo prirode, ki jo odeva prvo cvetje in jo zlati presnavljajoča luč pomladnega solnca! Imenujeta naj se dva zapovedana sokolska praznika: Pomlad svobode in Prolječe bratstva, obhajata naj se v aprilu

in ma'u s predpoldanskim zborom in popoldansko slavo, ki naj vsebujeta poleg telovadnih točk tudi: govore, deklamacije, igre, petje, izlet v »svobodno naravo« in »zakletev naroda na sokolsko idejo«.

— Po tej odredbi 1. aprila se bo moglo reči: Po njih praznikih jih bote spoznali! In ti prazniki sokolski so do pičice podobni predkrščanskim poganskim praznikom. Ali si mar gradi Sokolstvo pozitiven verski program, s čaščenjem prirodnih sil, luči, lepote, plemenite sile, svobodne pomladi, bratskega poletja? Magari pagani — le ne katoliki!

Blejski Sokol. Bled, podoba raja, nam je bil do letos znan le po svoji naravni krasoti. Letos pa je začel dobivati žalostni sloves najnesramnejših bogoskrunstev in svobodomiselnega nasilja, in to v zvezi z blejskim Sokolom. Vzlic svobodomiselnemu duhu, ki vlada v Sokolu in veje povsod iz njega, ne bi verjeli, da je mogoča taka podivjanost, tako nedemokratična nasilnost, če ne bi imeli številnih prič, ki izpovedujejo verodostojnost dejstev. V obrtni šoli Sokolici svojemu veroučitelju izjavljajo, da ne verujejo v Boga, pred in po pouku nečesto moliti; Sokolici iz ljudske šole podnevi meče kamenje v kapelico s klicem: ti prokleto, hudičevo znamenje! Šolski otroci izpovedujejo, da jih Sokoli uče: ni Boga! Sokolici groze součencem s kamnom, palico in nožem, če bodo molili v šoli. Iz obrtne šole so prisiljeni versko nepokvarjeni dečki izostati, ker jih neprestano zmerjajo, sujejo in jim groze součenci Sokolici, dasi na Bledu Orla niti nima o ne in velja ta surovost, to sovraštvo zgolj verskemu prepričanju in življenju po veri. Otroke odganjajo z dejansko silo od cerkve, med šolsko sv. mašo začne v cerkvi telovaditi Sokolici, drugi ta čas telovadi pri Sokolu. Učenec 5. razreda se javno baha, da že dve leti ni bil pri sv. maši! Dve Sokolici se oblečeta v redovnico in menihi, se na pustni sokolski veselici za redovniški stan skrajno žaljivo obnašata, se dasta fotografirati taki in sliki javno izobesiti. V gostilni dva Sokola snameta križ raz steno in ga vržeta za peč, ga zopet pobereta in vlijeta podobi Odršenika sveta vino v obraz, bogokletno govoreč. Isto noč so bile oskrunjene po neznanih storilcih tri kapelice. Itd. Za navedena dejstva so na razpolago priče. Nebroj vprašani nam vstaja v duši, polni začudenja, groze, svete jeze. Ali ve vodstvo Sokolskega Saveza za delo blejskega Sokola? in kaj namerava ukretni proti takemu »delu za narod«? Ali je znano državnim oblastem, zlasti orožnikom in okr. glavarstvu ter deželni vladi to delovanje? Ali vedo za vse to od strani Cerkev poklicani činitelji in kako branijo čast božjo, vero naših očetov? Kaj pravijo podporniki in člani Sokola, ki trde o sebi, da so verni, z ozirom na zadržanje blejskega Sokola? Kaj bodo storili?... Vemo pa, da bomo mi in z nami večina slovenskega naroda znali in hoteli raje v boju pasti, kakor pa pustiti, da bi se ponavljali na naši zemlji taki slučaji. Ne bomo držali križem rok v topi resignaciji, ne bomo čakali, da Sokol veri in Cerkvi odtuji otroke krščanskih staršev. Na delo za Orla in orlovski naraščaj! V boj za sveto vero, za čast Križanega!

Poročilo o manifestacijskem shodu češkoslovanskih Orlov v 2.—3. št. njihovega vestnika »Orle« vsebuje važne zanimivosti. Na tem prvem manifestacijskem shodu (24.—25. jan. 1920 v Brnu) se je zbralo skoro 2000 oseb, ki so zastopale nad 40.000 v č. sl. Orlu organiziranih članov. Shod je dožgal dejstvo: rastemo na vse strani. Nasprotniki so prorokovali, da po vojski, v svobodni narodni državi ne bo več mesta za Orla. Ko pa je 90 odsekov po vojski oživilo, so jih skušali s silo zatreti, s posmehovanjem, pregovarjanjem fantov, obdolžitvami avstrofilstva in breznarodnosti itd.

Tudi Obec Sokolska se je vrgla nad Orla z lažnim in obrekljivim proglasom. A danes vzlic vsemu nasprotovanju Orel mogočno napreduje. Č. sl. orlovsko gibanje je že danes mnogo silnejše nego pred vojsko! Obsta 10 let. V enem letu je iz 90 jednot nastalo 276 jednot (na Moravskem 207, v Sleziiji 12, na Dunaju 5, na Slovaškem 52). Nekatere slovaške jednote štejejo že po 1000 članov. Kakor naše Prekrmurce, bi radi liberalci tudi Slovaške odtrgali od Cerkve, a ne gre. Zastonj se napenajo češki in slovenski nasilni svobodomiselci, ker njihovi napadi rode le odpor in se verni narod hiti organizirati v katoliških društvi. — Na brnskem shodu je govoril o ameriškanih razmerah brat stotnik Dostál, član amer. katol. Sokola, poslan od svoje organizacije in od ameriške vlade, ki je podpirala društvo tudi v vojski z denarjem. Od 100 mil. Amerikancev je le 12 mil. katolikov, a k boju za Ameriko se jih je prijavilo 5 mil. In amer. vlada vpoštevajo požrtvovalno domoljubje svojih katoličanov ter podpira njih stremljenja. Katoliški telovadci se zavejo katol. Sokoli — ne Orli — ker obstaja tam zveza prostozidarskih lož, ki se imenujejo »Orli« Orle bi toraj smatrali nepoučeni za framazone. Katol. Sokol je bil ustanovljen že pred 30 leti. Danes obsega 50 zborov, slovaški pa 200 jednot. Njihovo geslo je: Združeni trdno stojimo, razdeljeni padamo. V Ameriki ne poznajo tako besnega sovraštva proti veri in Cerkvi kakor v Evropi. Ugledu češke države tam škoduje ne nasprotovanje verskim stremljenjem. Katoliki naj z glasovnico v roki nastopijo proti nasilnemu svobodomiselnemu. — V Mariboru želi č. sl. Orel stopiti v stik z vsemi slovanskimi katol. telovadnimi organizacijami ter z njimi združen kot slovanska zveza vstopiti v krog mednarodne zveze katol. telovadnih društev celega sveta. Dr. Kreka slave Čehi kot glavnega idejnega povzročitelja Orlovstva. — Danes tudi nasprotniki morajo priznavati velike zasluge č. sl. Orla za državo na Slovaškem, kjer Orli morajo popravljati napake, ki jih dela brezversko uradništvo. — Shod je zaključil starosta (predsednik) č. sl. Orla, prof. Šrámek z izjavo: Naš Orel je prešel iz obrane k napadu. Naše geslo je: Dál a výš! — Nasprotno časopisje je surovopisalo o shodu. I v tem so nam č. sl. Orli bratje! Bratři Orli Čechoslovaci! I mi jdeme s Vami: dál a výš! Na shledanou v Mariboru!

Učimo se češčine. Vedno več je so vrste naših nasprotnikov, ki osredotočujejo vse svoje sile v svobodomiselnem taboru, z namenom uničiti vse, kar čuti krščansko, z namenom poteptati križ, to se pravi: začeti boj z orlovstvom. V našo lastno korist se moramo tesneje združiti, stopiti moramo v tesni stik z našim enakomislečim bratom v Čehoslovaški ter se strniti v nepremagljivo falango proti svobodomiselnemu taboru, ki nastopa pod masko sokolstva in demokratizma kakor v Čehoslovaški, tako v Sloveniji ter uporablja najosudnejša sredstva, da bi škodil našim vrstam, kakor nam to kaže »svobodna Čehoslovaška«. — Zaraditega bo treba skupnosti, ljubečega bratstva med nami in med brati na severu; treba nam bo, da se pogovorimo iz oči v oči, razkrivati nam bo treba misli, opozarjati se na napake in kar je najbolj važno, treba nam bo skupnega in smotnega dela. — Zato bi svetoval bratom, posebno bratom dijakom, da se uče češčine. Posebno dijakom, kajti ti, ki bodo stopili kdaj na čelo orlovstva, jo bodo v praktičnem oziru zelo potrebovali. O. Z. svetujem, da jim v tem oziru pomagajo. — Fantje si naj naročujejo Vestnik Orla Československého in istotako Sbornik. Kaj misli Orlovska Zveza? — [Op. ur. O. Z. želi, da bi vsako leto šlo nekoliko Orlov abiturientov v Prago oziroma v Brno

nadaljevat svoj študij in bi tamkaj študirali tudi telovadbo ter vzdrževali delaven oseben stik s čehoslovanskim Orlom. Ti bi informirali Čeha o nas, nas pa o Čehih. O. Z. želi tudi, da se dijaki-Orli sploh z vneto uče živih jezikov, predvsem vsaj enega severoslovanskega. O. Z. sami bi najbolj mogli koristiti z znanjem češčine. Tudi študiranje in bivanje v tujini širi človeku obzorje. Jezika se pridene človek za silo hitro navadi. Tedaj, bratje abiturienti, komur je mogoče, naj gre za par let med Čeha in naj tvori živ most med severnim in južnim Orlom! — Orel di'ak.

Slika iz Koroške. Hudi boji za plebiscit na Koroškem razburjajo duhove po celi naši državi, posebno pa se je oprijela Koroške zadnji čas slovenska javnost. Prireajo se izleti na Koroško, posebno k Vrbskemu jezeru, kar gotovo dobro vpliva na plebiscit. Tudi koroška časopisa »Korošec« in »Mir« delata z vso vneto za naše ljudstvo. Toda s tem še ni vse storjeno. Za obstoj Koroške se predvsem poizkušajo bore naši Orli in naša zavedna dekleta. Neustrašeno agitirajo od hiše do hiše in tako pridobivajo omahljivce za Jugoslavi'jo. Ni ga tabora, da ne bi v prvi vrsti sodelovali naši vrli bratje. Pripeljejo se na vozovih, okinčanih s slovenskimi trobojnicami in prepevajo svoje narodne pesmi skozi najhujša nemčurška gnezda. Posebno pozornost vzbujajo dekleta v narodnih nošah. — Tudi na drug način ljubijo naši fantje svojo domovino. Na Koroškem smejo službovati le orožniki Korošci. Toda kje dobiti zanesljivih fantov, ki bi opravljali to velevažno službo pred in med plebiscitom? I tu so uvideli naši zavedni fantje, da je le na njihovo pomoč navezana usoda Koroške. Takoj so se poslovili od bratov Orlov najboljše, čeprav to v škodo odseka in doma, samo, da rešijo Jugoslavi'jo, kar se da rešiti. In ti bratje orožniki ne pozabijo na svoje odseke. Če jim le čas dopušča, pridejo med nje in se urijo za Maribor. — Tudi med ostalimi Korošci je veliko zanimanje za Maribor. Pridno agitirajo in že komaj pričakujejo, da tudi oni pokažejo kot svobodni Jugoslavlani svoje prve uspehe pred vsem svetom. — Omeniti je, da delajo naša izobraževalna društva, na čelu ji večinoma duhovščina, s polno paro za dober izid ljudskega glasovanja. Kar je bilo prej nemčurjev, so večinoma sedaj v nasprotnih slovenskih svobodomiselnih organizacijah. Zato smemo biti ponosni na naše vrle brate Korošce, ki se zavedajo svojih dolžnosti. Krepko naprej! Kvišku glave! Bog živi koroške Orle!

Slovinci v Ameriki imajo dva lepa katoliška lista: Ave Maria in Edinost. V njih priporočajo, naprošeni od O. Z., naše gibanje. Ne zastoj! S kratkimi oglasi in pozivi, pa tudi z daljšimi članki obveščajo svoje bralce o ciljih in delu naše organizacije. Pa tudi denarne prispevke zbira'jo za posamezne odseke in O. Z. Slovenec P. Kornelji Petrič poroča 8. aprila t. l.: Na Vašo O. Z. nikakor nismo pozabili. Plodonojna agitacija je v teku. Pri nas v Newyorcu sva imela na cvetno nedeljo popoldne v naši dvorani predavanje, brat Akurzij in jaz. Med odmorom smo v desetihi minutah za Vaše Orle nabrali 51 dolarjev 60 centov. P. Beniger Snoj je dodal toliko, da Vam je danes potom čeka poslal 56 dolarjev, t. j. sedem tisoč kron. Nekaj je že za prvo silo; pa bomo še poslali, o tem bodite prepričani. Bog živi naše dobrotnike v Ameriki! Da bi mi doma mogli uspešno delovati za moč in svobodo naroda in Cerkve, nas podpirajo. Izkažimo se vredni podpore z vnetim delom, pokažimo v Mariboru ameriškemu rojakom-somišljenikom, da dobro stori, kdor nas podpira. Navdušimo jih z zglednim nastopom, da ožive Orla tudi onkraj morja!

Svobodomiselní Čeh o moravskih Orlih. Vozil sem se na progi proti Zidanemu mostu. V kupeju sem se seznanil s Čehom svobodomislecem, kar mi je kmalu sam razodel. — Med pogovorom mi je začel govoriti o »pfararskih« Orlih, kak ugled da imajo na Češkem in Slovaškem, posebno pa na Moravskem. O priliki ustanovitve čehoslovaške republike da so ti popovski Orli (jih je vedno tako nazival tudi pozneje) igrali veliko vlogo. Prevzeli so v nekaterih mestih vso narodno stražo in ljudstvo jih je povsod hvalilo in pozdravljalo. Več tisoč da jih je bilo v stražnih vrstah. Oblasti same da so jih klicale na pomoč in vpoštevale. Tako so Orli pri svobodomislecih in oblastih vpoštevani. In pri nas? — Hoteli so nas zatreti celo na višjih uradnih mestih. A Orel je šel preko teh in danes plava, utrjen, značajan, močnejši kot še nikdar.

Prekmurci so zelena veja na jugoslovanskem drevesu. Na jugozapadu kakor miza ravno predorodno polje — žitnica, na severovzhodu vinorodno gričevje, je posejano s tako snažnimi, belo pobeljenimi hišami in vasmí, kakor jih težko še kje najdeš. Narod, ki tu biva, je zdrav, priden, pošten in globoko veren, pa zelo nadarjen. Organizaciji pod mažarsko vladó kot Slovenci niso mogli imeti nobenih. V Jugoslavi'ji imajo vso svobodo, lahko vstopajo v kakršnokoli zvezo hočejo. Ali naj katoliško prepričani Slovenci čakamo, da bodo nepoučene Prekmurce prekanjeni svobodomislecí spravili v svoj žakelj? Ne, neodpušljiv greh bi storili. Bog bo tirjal duše dobrih Prekmurcev od nas, ki smo poklicani kot versko prepričani Slovenci organizirati svoje brate, da se bodo lažje obranili brezverstva in kapitalističnega izkoriščanja, ki sili k nam. O. Z. je že ustanovila prve odseke med njimi. Dosedaj jih je pet, ki imajo tudi svoj naraščaj in dobro delajo. Naraščaj so si ustanovili tudi v dveh vaseh, kjer še ni odseka. Na binkoštni (risalski) ponedeljek so imeli krasno uspelo okrožno prireditev, pri kateri jih je podpirala O. Z. in Lutomersko okrožje. Prekmurje, biser Slovenije, dika Cerkve, s svojimi potrebami kliče nam vsem: Podpirajte Orlovsko Zvezo in Slov. kršč. soc. Zvezo, da bosta ti dve mogli podpirati nas. Mi pa, ohranjeni in potrjeni v lubezni do Boga in domovine Jugoslavi'e, bomo močna opora tudi Vam!

Bratje! Zbirajmo knjige za Prekmurce! Doda'j še edina prosvetna organizacija v Prekmurju so orlovski odseki. Ti uvidevajo nužno potrebo, širiti slovensko knjigo med ljudstvom, pa je nimajo in kupiti ne morejo. Ustrezemo jim lahko, ker žele le na preprosteše berilo, kakor n. pr. Mohorjeve koledarje in Večernice. Pokažimo, da smo zavedni, katoliški Slovenci, zbirajmo primerno berilo in ga pošljimo Orlovski zvezi za Prekmurce.

Čehoslovaški Orli se udeležijo marib. tabora s posebnim vlakom. Vožnja bo stala okoli 150 čeških kron. Nove kroje (brez čepice) dobe za 600 kron.

Čehoslovaški katoliški shod se pripravlja za dneve od 28.—31. avg. 1920 v Pragi. Orli bodo imeli na njem svojo sekcijo in posvete.

Čehoslovaški Sokol je prepovedal svojim članom obiskovati orlovske prireditve. Boji se, da jih ne bi napredujoči Orel pritegnil s svojim delom v svoje vrste.

Izvanredni občni zbor O. Z. 30. maja je ob množestvilni udeležbi imenoval soglasno prevz. gospoda knezoškofa ljubljanskega, dr. A. B. Jegliča za častnega člana O. Z.; sprejel in odobril je novi poslovnik (za odseke, okrožja in zvezo) ter v živahni debati poasnil več organizatoričnih zadev.

Slavnostna orlovska akademija (30. maja v »Unionu«) v počaščenje knezoškofove 70-letnice je privabila ogromno gledalcev. Dvorana in galerija sta bili napolnjeni. Čisti dohodek se porabi za zidavo doma S. K. S. Z. nasproti »Uniona«.

Slovenski Sokoli nameravajo en mesec po orlovskem taboru nastopiti z veliko prireditvijo v Mariboru, ker menda ne gredo v Prago.

Državni proračun češkoslovaške republike za l. 1920 izkazuje za telesno vzgojo 685.000 kron. Od te vsote naj bi dobila telovadna in športna društva 300.000 kron. Za sokolski zlet v Pragi se je dovolila izredna podpora 1 milijon kron, za olimpijado v Anversu pa pol milijona kron. Najbrže bodo te vsote še zvišane.

Glasilo jugosl. katol. dijaške lige, »Luč«, v uvodnem članku 12.—13. številu pozivlja dijaštvo na mariborski tabor, da manifestira svoj narodni, verski in demokratični program. Po taboru bodo v šentvidskem zavodu tridnevne duhovne vaje za visokošolce in socialni tečaj v št. Janžu. Bratje diaki s svojim neumornim delom zaslužijo naše občudovanje. Upamo, da nam bodo enkrat idealni voditelji, zaenkrat pa vneti pomočniki pri orlovskem delu.

Brez neba pomoči. Mesečnik »Katoliški Sokol« v Ameriki prinaša te-le vrstice: »V »Amerikem Sokolu« deklamuje njegov pesnik o svobodi češkoslovaškega naroda in Sokolov: »Svobode baklja s plamenom rdečim k nebu plapolja — ker brez neba pomoči jo dvignila je roka Sokola!« Da je baklja svobode češkoslovaškega naroda sploh mogla vzplamteti, je bilo treba mož, kakor so maršal Foch, čigar genij je dosegel zmago, in predsednik Wilson, ki je dal dobljeni zmagi šele pravi smisel, kar tiče svobode malih narodov. Oba velikana sta, kakor znano, daleč od ošabne misli, da sta bila velika zmaga in svoboda, ki je iz nje izšla — pridobljena brez neba pomoči.«

Kako vpliva alkohol na voljo.

Alkohol je naš na'hu'ši sovražnik ter uspava na boljši del naše duše, zatopi najlepše misli, ki bi naj nam svetile v življenju kakor zvezde-vodnice. Vse naše dejanje in govorjenje bi pa naj prevečala in oživljala ljubezen, prava človekoljubnost. A ravno to nebeško hčerko zamori alkohol. Alkoholik nima srca za to, kar je človeku najdražje na svetu: družina. Alkoholiku se zdi škoda vsakega vinarja za blage dobrotelne namene, ni pa škoda, če v enem dnevu zapiše zaslužek celega tedna. Človek, ki se je vdal pitju, izgubi smisel za vse, kar je višjega in plemenitejšega. Značaj pivcev in njihove ideale označuje najbolj znana pivska pesem:

»Vse zapišemo, vse zalumpamo!« ali druga:

»Za čašo vinca ru'nega,
pošten kristjan življen'je da!«

To je že vrhunec nesramnosti! Ne »pošten kristjan«, ampak pijanec res da za alkohol vse. Verski in narodni ideali, človekolubje, kulturni cilji, umetnost, veda, gospodarski procvit, to je vse piancu deveta briga. In če tako podlo, nizkotno mišljenje prevzame enkrat širše slove ljudstva, zlasti mladino, ki je cvet in upanje našega naroda, potem se lahko izjalovi o vsi lepi načrti, ki jih hočemo v bodočnosti, kot svobodni Jugoslovani urediti.

Naj se nihče ne izgovarja, češ: pilo se je zmeraj. Res, a pitje nikdar ni prineslo sreče, najmanj dandanes, ko se pije v tako veliki meri. Življenske razmere so dandanes drugačne kakor so bile ob začetku svetovne vojne. Boj v življenju je trd in zapleten bolj kakor nekda. Naše živčevje spre-

jema dandanes silne vtiske, naša telesa so vsled pomanjkanja krepilne hrane slabejša, bolj občutljiva, za to jih tembol ugonablja vsaka kaplja alkohola. Današnji čas dela vsakega več ali manj nervoznega, za to pa je silna neumnost in naravnost poguba, še z alkoholom dražiti in kvariti živce.

Naša prihodnost zahteva trdne, jeklene značaje, ljudi močne volje in podjetnega duha. Mladenič, ki se vda alkoholu, izgubi vso gibčnost in žilavost volje, nič ne prenese, ničesar si ne more odreči, ko v svetu zadene ob težave obupa. Odtod dandanes tudi toliko samoumorov.

Prijatelj! Ne veš, kam te tvoja pot pelje, v kakšne razmere se prideš, na kakšni zemlji, v kakšnem stanu in položaju boš jedel svoj kruh. Uči se sedaj obvladati svoje poželjenje, ne vdaaj se pohotnosti in brezmišelnemu uživanju. Bodi zmiren in trezen, uči se zdržnosti.

Kaj je alkoholizem? Alkoholizem pomeni sploh učinke alkoholne nezmernosti na človeka. Posebej pa razločujemo štiri vrste alkoholizma: Hitri alkoholizem je tisti učinek alkohola na človeka, ki se javi kot pianost, to je kot mimogredoče omamljenje osrednjega živčevja, zlasti možganov. Trajni alkoholizem je vsota vseh alkoholnih učinkov, ki se pokažejo kot bolešno izprijenje človeških organov in od teh odvisnih duševnih pojavov. Osební alkoholizem so vsi škodljivi učinki trajne zlorabe alkohola pri eni osebi. Socialni alkoholizem pa je, če se duševno in telesno zlo pojavi v kakem socialnem telesu n. pr. v družini, družbi, občini, deželi ali državi.

Socialni alkoholizem je postal tudi bolezen slovenskega naroda. S tem ni rečeno, da je slehern Slovenec vdan nezmernosti, pač pa učinke množica alkoholno bolnih nehoti ali nevede tudi na še zdrave ude družbe, tako, da se polagoma izpodkopa zdravje, нравna in gmotna moč celega naroda.

Koliko žena in otrok pogreša zavoljo očetove nezmernosti potrebnega živeža, obleke, izobrazbe, razvedrila!

Nikdo ne bi smel reči: Mene se ne tiče alkoholno vprašanje; sam ne pijem nič ali tako malo in redko, da mi ne more škodovati; kaj drugi počno ni moja skrb! Vsakdo je dolžan kot Slovenec in katoličan podpirati gibanje, ki izkuša rešiti narod pogubnih posledic nezmerne pitja. Bratje, korakajmo z dobrim zgledom v prvih vrstah!

* * *

Godba lutomerskega okrožja. Prinašam veselo novico iz lutomerskega okrožja. Po predsednikovem naročilu sem obiskal na binkoštno nedeljo orlovsko godbo v Svetjah pri Ljutomeru. Duša godbe je posestnik Marko Rakuša, ki zbira godce k vajah v svoji hiši. Zalotil sem jih v zadnji nizki sobici. Že od daleč smo slišali čiste zvoke. Približali smo se, stopili v prvo sobo in poslušali. Vadili so ravno vaditeljske vaje, ki so jih pred nekaj dnevi dobili prirejene za klavir; iz te partiture je priredil vaje za svojo godbo njen vodja Rakuša sam, ki je sicer samouk, a nadvse vnet in požrtvovalen, zato ima tudi lepe uspehe. Krog mize so sedeli v drugi sobi, solnce jim je lilo dovolj svetlobe skozi dvoje malih oken. Resni, mirni, pazljivi, da dolgo niso zapazili, ko smo prišli. Samo devet jih je bilo, trije so manjkali, ker so bili nu'no zadržani. Daljša pot — skrajni hodi tri ure daleč k vajah — in praznik jih nista zadržala, sledili so pozivu svojega kapelnika in prišli, da pokažejo uspeh svoje vztrdnosti in pridnosti. Nisem verjel, da ni med njimi niti enega starega vojaškega godca. Vsi so samouki, pa igra-

jo tako živahno in tako čisto, da sem bil res presenečen. Njegov program ni izčrpan v pol ure. Igrali so nad uro, pa so odgovorili na vprašanje: »Ali znate še kaj?« »O, še, še!« — Kdo prešteje minute in ure, ki so jih porabili ti priprosti moške za svojo umetnost? Z levico ti drži še plug, z desnico že sega po klarinetu. Kdo šteje njih korake v temnih nočeh, ko jih žene nevidna sila trudne dnevnega posla v ono malo sobico, kjer prečujejo, če treba do jutra, resno vtopljeni v svojo umetnost. — Svojo ljubezen do godbe in orlovskve organizacije dokazuje o dejanski pri vsaki priliki. Tri ure daleč so prišli z bremenom (bobnom) čez ramo, vadili se, malo kar na mestu zatisnili oči, za spanje ni bilo časa, kajti ob sedmih so že morali biti v daljnih Križevcih, odkoder so peljali po pekoči cesti čile Orle preko Mure v daljne Bratonce. Tu so svirali ves dan. Nič niso godrnjali, nič se obotavljali, načelnikov migljaj je sprožil ali čvrsto koračnico ali lahne narodne pesmi za telovadne vaje. — In ko so se ljudje zbrali k zabavi, niso iskali godci zabave. Nihova skrb je bila: pripomoči gostom do razvedrila in dobre volje. Pa so svirali neprestano, da je šlo kar v pete. — In pot nazaj domov peš je trajala do ranega jutra. — Fantje! Kdor je mlačen, tja naj gre, pa bo videl požitvalnost in tiho delo, ki ne išče telesnih koristi. Godba je nedeljo za nedeljo na nogah, pa so vsi veseli in navdušeni. Tem možem in fantom čast!

Godba v Selcih je dosti močna, šteje 17 godcev. Zastopani so vsi važni instrumenti, nekteri po dvakrat: Igra o nekaj koračnic prav dobro, kar kaže, da so imeli dobro šolo. Žal, nima o nikogar, ki bi jih vodil še dalje, zato se sami zbirajo ob nedeljah, da ponavljajo in si skušajo pomagati tudi do novih komadov. Poredka pomoč iz Ljubljane je le za silo, treba bo gledati na to, da dobe zmognega učitelja, ker bi bilo zelo škoda, če bi godba zaspala. Posebno moram poudariti čisto intonacijo glasbil in pa dober talent, ki ga ima o godci. Fantje imajo izredno marljivost, dobro voljo in so zelo požitvalni, ker hodijo k vjam po dve in več ur.

Gl. o.

Ljubljana - Sv. Peter. Orlovski prireditelji 11. aprila t. l. v Ljudskem domu je bila krasna. Sodelovali so Orli in Orlice. Prireditelji je obsegala tehničen in zabaven del. Govoriti hočemo le o tehničnem delu. Orli so nastopili s povsem novim sporedom. Vaje po pesmi brata Podlimbarskega: »Mi smo Orli« so zelo ugašale ljudstvu. Sestavil je vaje brat Pavle Kržan nalašč za ta večer. Druga posebnost tega večera so bile vaje z lučkami, katere je sestavil tudi nalašč za ta večer brat Stanko Velkavrh. Tudi te vaje so žele odobravanje od stran občinstva. Omenjamo tudi, da je te vaje spremljal klavir in petje celega našega zbora Orlov, kar je efekt še povečalo. Orlice so nastopile s simboličnimi vajami in češkimi vajami. Tudi gojenke so sodelovale s češkimi vajami z venčki. Dvorana je bila razprodana.

Ljubljana - Sv. Peter. Zadnji mesec je bil zelo bogat na notranjem in zunanem delu. Notranje: Imeli smo štiri fantovske večere in dve seji. Zanimivi so bili fantovski večeri, ki niso bili samo bogati po referatih in debati, ampak so bili tudi čisto primerni, tako o tuberkulozi, kakor o komunizmu in socialnem vprašanju sploh. Br. dr. Rebernik nam je v svojem govoru razložil izvor tuberkuloze, kako jo nalezemo, kaj jo pospešuje in kako se je ubranimo. Govoru so sledila raznovrstna vprašanja, na katera je vsakdo dobil stvarjen odgovor. Tik pred izbruhom komunizma pa nam je br. Ivan Gostinčar razložil ideje in metodo komunizma, odkril njegovo utopijo, pokazal pa tudi

na dobro stran njegovih idej in na nepraktičnost njegove metode, ki je zmožna le razdirati, ne pa zidati in ustvarjati. V drugem predavanju — boj komunizmu — nam je pojasnil, v čem se naš program loči od komunističnega kako moramo njegovim nazorom postaviti nasproti realne, izvedljive, da moramo le dobro postaviti nasproti hudemu, le z dobrim hudo premagati.

Svojo visoko tehnično stopnjo je odsek pokazal 11. aprila v Ljudskem domu, kjer je proizvajal poleg vaditeljskih vaj tudi simbolične in lastne »vaje z lučkami«. Oboje so pri občinstvu našle toliko umevanja, da so morali obe na splošno željo ponoviti. V razvedrilo smo slišali še igro »Vse naše« in spevoigro »Kovačev študent«.

Orliški krožek Ljubljana - Sv. Peter, II. oddelek članic. Najmlajša organizacija Orlic, dijakinje, so uprizorile 17. aprila 1920 v Ljudskem domu slovesen sprejem, združen z javno telovadbo in zabavnim delom. Nastop nas je presenetil. Vse občinstvo je bilo polno hvale. Kako tudi ne. Mlada dekleta so nastopala tako sigurno in drzno, da so lahko za vzgled marsikateremu starejšemu krožku. Deklamacija sestre Anice Zalarjeve je bila izvrstna, govor sestre predsednice Vilme Štruljeve učinkovit. Vse telovadne točke je vodila načelnica dijakinj, sestra Elza Dežmanova popolnoma samostojno, brez opore starejših in izkušenih telovadcev. Sestava njenih vaditeljskih vaj je lepa. Skratka: želimo, da se ta krožek še večkrat pokaže na naših prireditvah v spodbudo drugim članicam. Bog živi!

Iz Dola pri Ljubljani. V zimskem času smo imeli redno vsak terek telovadbo, ob četrtkih so se pa vršili fantovski večeri. Obravnavala so se načelno vsa važnejša socialna politična vprašanja, po razlagi so sledili prosti razgovori za lažje umevanje. Učili smo se tudi iz Zlate knjige ter slišali več vzgojnih in zdravstvenih predavanj. Bratje so se tudi sami vadili v nastopih s kratkimi govori in deklamacijami; par jih je z uspehom nastopilo. Drugi so se pa premalo potrudili. Na praznik sv. Jožefa smo imeli slovesen sprejem fantov med Orle. Br. urednik Stabej nam je v ognjevitem govoru krasno naslikal lepoto orlovskve organizacije in nam jasno začrtal pot, po kateri naj hodimo do orlovskih ciljev. Prav hvaležni smo mu za ta dan. — Naš odsek šteje 26 članov; med brati je mnogo navdušenja, zlasti nekateri imajo železno voljo — le žal, da nimamo potrebnega telovadnega orodja in tudi primerne prostora ne. A kljub težavam bo odsek napredoval, če bomo složni in malo bolj požitvalni!

Škofja Loka. Naš Orel je o priliki kanonične vizitacije proslavil 70letnico g. knezoškofa na pristrčen način. Fantje so postavljali mlaje, dekleta krasila dvorano — vse je pridno delalo za ta dan. Pred mestom so zastopniki Orla na konjih pozdravili Prevzvišenega in ga spremili v mesto, kjer je bil nad vse pričakovanje krasen sprejem. Zvečer je odsek v navzočnosti Presvetlega izvajal nalašč za to slovesnost prirojene vaje in simbolične skupine. Veselje, katerega je imel presvetli Vladika nad našim Orlom, nas je še bolj utrdilo, da smo na pravi poti. Pripravljamo se na okrožno prireditev in na mariborski tabor. Takrat: Na svidenje! Bog živi!

Škofja Loka. Javna telovadba škofjeloškega orlovskega okrožja v Škofji Loki je krasno izpadla. Vse telovadne točke so se proizvajale precizno. Udeležba je bila mnogoštevilna, zastopani sta bili obe dolini: selška in poljanska. Odposlani sta bili brzojavki prevz. g. knezoškofu in ministru dr. Korošcu.

Železniki. Binkoštni ponedeljek smo imeli po dolgih letih svetovne vojske prvi občni zbor. Zbralo

se nas je lepo število v Ljudskem domu. Brat Pavle Tavčar otvori občni zbor s pozdravom na vse, posebno pa g. župnika, kateri je največ pripomožek k zopetnemu razvitju naše orlovske misli. Po kratki zgodovini odseka se spomni tudi v vojski umrlih neustrašenih delavcev na našem polju, bratov Antona Stalca, Joškota Košmelj in Antona Stazinsky, katerih izguba je v sedanjem času nenadomestljiva. Blag jim spomin! — G. župnik nam je v kratkem govoru opisal pomen in življenje Orla, kar nas je tako ganilo, da smo po prebrani slovesni obljubi v srcu sklenili ostati zvesti do smrti orlovskim načelom. Priglasilo se je takoj 25 izvršujočih članov. Izvolili smo si v odbor sledeče brate: Ivan Noč, Pavle Tavčar, Jakolič Janez, Logar Franc, Fajgelj Valentin, Fajgelj Anton in Pintar Valentin.

Kropa. Naš odsek je star tri mesece in je za to starost dovoji krepak. V telovadbi napredujemo sicer počasi, a vztrajno. Število telovadnih ur znaša nekaj čez 50, povprečni obisk pa 77%. Telovadcev šteje odsek 19. Sredstvom primerno si počasi nabavljamo manjše orodje. Na tem mestu se moramo hvaležno spomniti dobrotnikov in podpornikov, ki so nam ob ustanovitvi priskočili, oziroma še prihajajo na pomoč. — Zelo pogrešamo telovadnice; za sedaj moramo biti zadovoljni s skladiščem, ki nam ga prepustja Želbjarška zadruha; kadar pa tu ni prostora, vadimo pod milim nebom, kar je za zdravje vsekakor bolje, a za napredek slabše. — Organizatorično se utrjujemo. Eno skušnjo smo prestali: nastop pri velikonočni procesiji. Ne omejnili bi tega, ker je samoobsebi razumljivo, zakaj in čemu je tak nastop; toda pri nas je bil položaj nekoliko drugačen. Nastopili smo namreč v navadnih oblekah. Kdo nas bo pa gledal tako? se je vprašal ta in oni. Treba bi bilo torej nagiba za nastop iskati globlje; vsa zunanja mikavnost je manjkala. Koliko nas je bilo, ki nam je bilo navsezadnje vse eno, v kaki obleki nastopimo, tega ni mogoče ugotoviti. Prihodnost bo pokazala. Sicer pa upamo na velik napredek v vseh stvareh, ker odsek v Kropi noče biti med zadnjimi.

Sv. Križ pri Mariboru. Ob lepem vremenu gledamo z naših vrhov daleč naokrog po slovenskem in nemškem svetu. Od haloških hribov tam za Ptujem nam hiti oko preko vseh Slovenskih goric daleč čez Mursko Soboto v ogrske nižine. Na severu opazujemo Gradec z Schöcklom in vseni gornještajerskimi velikani. Na jugozahod nam zapira razgled zeleno Pohorje. Maribor nam leži pod nogami. V tem prelepem gorskem kraju je že od nekdaj bivalo zavedno slovensko ljudstvo, ki ga ni pokvarila nemškutarija, ki ga tudi zdaj ne doseže pljuskanje prevratnih idej. Da se vzgoji nov rod narodnih braniteljev, smo si ustanovili septembra 1919 orlovski odsek. Kdo bi se čudil, če so imeli fantje pomisleke in dvome — če so bili boječi in nezaupljivi — tako da niso upali pristopiti k Orlu? Razumljivo je, da nasprotniki smešijo našo misel ter pregovarjajo dvomljivce, naj ne sodelujejo z nami. Zato jih je mnogo ostalo izven naših vrst, nekateri boječniki pa so nekaj časa bili pri nas, potem so nam pa obrnili hrbet. Odločnejši fantje se pa držimo svoje lepe organizacije z vedno večjim veseljem. Vsako nedeljo imamo po večernih telovadbo, vsak četrtek pa poučni fantovski večer, ki mu tukaj splošno pravimo: orlovski večer. Omahljivcev in ponočnjakov ne rabimo v svoji sredi, zato se čisto nič ne žalostimo, če ne pridejo. Kar je pa dobrih fantov, jih upamo polagoma vse nase pritegniti, posebno ko bo ljudstvo spoznalo, da nismo kakor svoje dai »Jungschützi« pod vojaško oblastjo, ki bi nas nekega lepega dne pobasala med vojake. Žalostna usoda glede »Jung-

schützov« je res storila naše ljudi silno nezaupljive in plahe. Kdo bi se čudil, če brani mati svojemu sinu k nam pristopiti, ker jo je nemška zahrbtnost ogoljufala za starejšega sina? Pristopil je bil k Jungschützom, moral v vojsko in je tam izgubil življenje, vsled tega ne sme mlajši sin biti pri nas. Pa upamo, da se polagoma razpršijo tudi taki predsodki.

Z mariborskimi okrožnim vodstvom smo v tesni zvezi. Ker smo šele začetniki, še ne bomo mogli nastopiti na orlovskem taboru, kakor bi radi — pa storilo se bo vse, da se bo naš kraj udeležil te prireditve v častnem številu. Zvedeli smo, da se tudi naša dekleta zanimajo za orliško misel — da so si že ustanovile telovadni krožek in da nas menda mislijo prehiteti. Njim je delo lažje, ker jih nihče ne plaši, da bi morale iti k vojakom, če se naučijo redovnih in prostih vaj. Upamo, da dobi polagoma Sv. Križ popolnoma drugo lice. Naše geslo je in bo:

Znak na prsi si pripnimo,
uma svetli meč ob stran —
trdno se načel držimo,
pa udarimo na plan!

Št. Janž - Sveče. Dne 17. majnika 1920 smo na sestanku izvolili nov odbor. Zastopani so bili tudi starejši možje in dekleta, posebno pa se zahvaljujemo bratu dr. Justinu, dekanu Val. Lamplu in bratu Ruprehtu v Svečah, ki se tako zanimajo in trudijo za naš odsek. Tudi brat Buček je bil zastopan pri našem zadnjem sestanku. On je že veliko telovadil in nam je obljubil, da bo naredil načrt bradlje, ker imamo kolarja, dobrega in krščanskega moža, ki nam bo napravil bradl'o. Vzrok, da se doslej nismo oglasili, ni bila malomarnost, ampak hoteli se nismo še pred svetom pokazati. Morali smo se boriti z mnogimi hudimi težavami, posebno je zaostal cel odsek, ker so šli člani večinoma prostovoljno k orožnikom. Zdaj, mislim, da bomo bolj napredovali, in tudi z naraščanjem bomo skusili zdaj napredovati. V nedeljah ob ugodnem vremenu telovadimo na prostem. — Upamo, da bomo v prihodnje kaj več in zanimivega poročali o našem odseku. Bog živi!

Radeče pri Zidanem mostu. Tudi naš odsek se je že precej ozvil. Fantov seveda ni veliko, ker imamo tudi nasprotnika, Sokola, ki pa še šest rednih članov nima, kot jih ima naš odsek. Podpornih ima Sokol več; svojo dvorano ima v kavarni, kjer upajo, da se fantje vsaj razuzdanosti nasrkajo pri pogrnjenih mizah. Dne 6. aprila letos je pristopilo zopet 7 fantov k nam; 3 k telov. odseku in 4 k naši godbi, ki je nastopila letos v velikonočni procesiji s svojimi 15 igralci. Fantie odseka se tudi vadimo na tamburice, katere nas uči brat načelnik Rozman. Samo žalibog nam manjka prvi brač, ki je neobhodno potreben pri tamburanju. Naprošamo vse odseke, ako ima kateri kak prvi brač, da nam ga da na razpolago, proti plačilu ali v zamenjavo s prvo bugarijo. Podatke o teh zadevah sprejema tudi br. Rozman, Radeče. Upamo, da bo naši prošnji ugodil kateri bratskih odsekov!

Urednikovo poročilo. Br. J. Stabej je že pred več tedni odšel v Maribor, kjer opravlja pripravljala dela za tabor. Ker z novim urednikom nista mogla ustmeno govoriti in se »Mladost« mora ozirati predvsem na bližino tabora, se je več spisov in dopisov moralo odložiti za čas po taboru. Mogoče, da je kak članek tudi založen ali izgubljen. — Vsako okrožje naj skrbi, da bo uredništvo »Mladosti« mesečno dobivalo podatke o delu in nastopih odsekov.

I. slovanski orlovski tabor v Mariboru.

Koliko tednov imamo še časa za pripravo?

Koliko članov pošlje naš odsek, naše okrožje
na tabor?

Kako bomo takrat oblečeni?

Koliko denarja nam še manjka?

Katere vaje še ne izvajamo dovršeno?

Koliko telovadnih ur je še do tabora?

Ali smo že navajeni na nova povelja?

Koliko prijateljev orlovstva bo šlo z nami v
Maribor?

Koliko darov smo nabrali za orlovski sklad?

Ali skrbimo in se trudimo, da bo tabor naši
organizaciji v čast in korist?

Bratje! Odgovorimo si na ta vprašanja in
delajmo!

„V trudu in znoju, polnem radosti,
domu gradimo slavo in čast!“

